

بیمه و ورود چین به سازمان تجارت جهانی

ترجمه: امیر حسین نوکلی

عضو هیئت مدیره شرکت بیمه البرز

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی
پرتال جامع علوم انسانی

چکیده

قواعد جدید بیمه گری در چین مطابق با اصول سازمان تجارت جهانی به بیمه گران اجازه می دهد تا با آزادی بیشتری وارد بازار شده و فعالیت کنند. این مقاله تاریخچه عملیات

بیمه در کشور چین به دلایل تاریخی و رشد بالقوه بازار آن یکی از مباحث داغ در مذاکرات سازمان تجارت جهانی بود.

بیمه گری در چین، نقش بیمه در فرایند مذاکرات سازمان تجارت جهانی و آثار عضویت در این سازمان را برای عملیات بیمه گری در چین بررسی کند.

مقدمه

پانزده سال بعد از مذاکرات سنگین بین چین و اعضای سازمان تجارت جهانی، در ۱۲ نوامبر ۲۰۰۱ و طی اجلاس وزرا در دوحه قطر، وزرای بازرگانی ۱۴۲ کشور عضو سازمان تجارت جهانی، عضویت چین را تصویب نمودند. ورود چین به این سازمان بعد از انجام یک سری مذاکرات طولانی صورت گرفت که طی آن چین می بایست شرکای تجاری خود، به ویژه ایالات متحده و اتحادیه اروپایی را متقاعد می نمود که اقدامهای کافی جهت بازکردن دروازه های اقتصادش به روی رقابت بین المللی انجام داده است. پیروزی دوحه- ورود رسمی چین به سازمان- یک پیروزی برای چین محسوب نمی شود بلکه دستاوردی قابل توجه برای کل نظام تجارت جهان می باشد.

تاریخچه سازمان تجارت جهانی

تجارت جهانی بعد از جنگ دوم جهانی رشد سریعی داشته است. میانگین رشد سالانه صادرات تجاری ۶ درصد و کل مبادلات در

سال ۲۰۰۰ بیش از ۱۴ برابر سطح مبادلات در سال ۱۹۵۰ بوده است رشد قابل توجه خدمات تجاری و مبادلات تجاری طی ۲۰ سال گذشته در شکل های ۱ و ۲ نشان داده شده است. به منظور تسهیل مبادلات بین المللی، سازمان تجارت جهانی در سال ۱۹۹۵ تاسیس شد. به عنوان یکی از نوپاترین سازمان های بین المللی، جانشین تفاهم نامه عمومی تجارت و تعرفه (گات) شد که در سال ۱۹۴۷ تاسیس شده بود. این تفاهم نامه در ابتدا بخشی از اساسنامه سازمان تجارت بین الملل که ستون سوم نظام بعد از جنگ، بر تن وودز بود، به همراه صندوق بین المللی پول و بانک جهانی مطرح شد. گات، که شامل مذاکرات متعدد درخصوص قواعد و نحوه تجارت جهانی بود، از ژانویه ۱۹۴۸ نافذ شد. این تفاهم نامه چنان طراحی شده بود تا با ایجاد جایگاهی به تشویق تجارت آزاد بین کشورهای عضو، ایجاد مقررات و کاهش تعرفه های کالاهای مبادله شده و ارائه ساز و کار مشترک جهت رفع مشکلات تجاری مبادلات بپردازد. اغلب دوره های مذاکره درخصوص کاهش تعرفه ها و تلاش برای تنظیم قواعد قابل قبول حاکم بر مبادلات جهانی بود سه دور قابل توجه این مذاکرات دور کندی

(۱۹۶۷-۱۹۶۴)، دور توکیو (۱۹۷۹-۱۹۷۳) و دور اروگوئه (۱۹۹۴-۱۹۸۶) بودند. دور کندی منجر به تفاهم درخصوص اصول مقابله با دامپینگ بود. دور توکیو جلوتر رفت و به شرکت های زیر مجموعه و مقابله اختفا، موانع فنی مبادلات، روش های صدور مجوز واردات، خرید های دولتی و دیگر مسائلی پرداخت که به تعرفه ها مربوط نبود دور اروگوئه که آخرین دور مذاکرات مطابق با گات بود، به خلق سازمان تجارت جهانی انجامید.

بعد از دور اروگوئه مذاکرات ادامه یافت. در فوریه ۱۹۹۷، تفاهم در خصوص خدمات مخابراتی بین ۶۹ دولت به دست آمد و مطابق آن ابعاد آزاد سازی وسیعی که فراتر از دور اروگوئه بود، حاصل شد. در همین سال ۷۰ عضو سازمان با موفقیت در خصوص خدمات مالی که بیش از ۹۵ درصد مبادلات بانکی، بیمه، اوراق بهادار و اطلاعات مالی بوده است، توافق کردند.

با رشد تولید ناخالص داخلی معادل ۸ درصد در سال، چین در جهان تجارت به صورت رقابتی حضور یافته چون از نیروی کار فراوان و ارزان کارآمد، منابع طبیعی وافر و سیاست های باز تجاری برخوردار شده است.

ادعاهای گذشته در مورد مسائلی مانند استفاده های غیر مجاز از اموال و حقوق تالیف، تصنیف و حقوق معنوی به علاوه دامپینگ (فروش محصولات با قیمتی پایین تر از قیمت تولید) منجر به بروز مشکلاتی در روابط تجاری شده بود. ورود چین به سازمان تجارت جهانی که اعمال قواعد مبادلات عادلانه بین المللی را ممکن می ساخت می تواند منجر به ایجاد منافع دو طرفه برای چین و پیش از بهره مند شدن آن کشور از نتایج افزایش مبادلات و هزینه های آن شود. از سوی دیگر کشاورزی و صنایع دولتی زیان خواهند دید چون بازار چین به روی مبادلات جهانی باز می شود. با این همه، باز کردن بازارهای مالی، از جمله بیمه و دیگر خدمات مدیریت ریسک احتمالاً جایگزین زیان های بخش های دیگر خواهد شد. حاکمیت بر ریسک توسط پیتز برنستین به عنوان یکی از عواملی شناخته شده است که جوامع توسعه یافته را از جوامع سنتی که توسعه اقتصادی چندانی نیافته اند، جدا می کند. ایجاد یک نظام نوین مشارکت در ریسک از طریق توسعه و به روز کردن صنعت بیمه، توسعه اقتصادی چین را ممکن می سازد. امروزی شدن بازارهای بیمه می تواند راه کار مناسبی برای رشد بازار

اقتصادی کشورها باشد و در نهایت زیان بخش های دیگر را جبران کند. الزام به انجام تعهدات سازمان تجارت جهانی، دولت چین را تشویق می کند تا با پیگیری های سیاسی و اصلاحات اقتصادی، چارچوب های قانونی به روز شده و توسعه نظام بازار آزاد که در آن همه فعالان دسترسی مشابه به بازار دارند، مراتب را دنبال کند. با وجود بازارهای موثر و بهره ور بیمه که مشوق توسعه مالی در تمام بخش های اقتصادی هستند، تحولات ناشی از عضویت در این سازمان تجارت جهانی می تواند در نهایت منجر به نتایج بسیار مثبت برای این کشور شود.

چین ۱۵ سال پیش برای عضویت در گات درخواست نمود. فرایند تایید این درخواست مشکل و طولانی بود، چون طرفین نگرانی های جدی در خصوص تاثیر افزایش مبادلات داشتند. دولت چین نگرانی خود را در رابطه با آثار سیاسی و اقتصادی باز شدن پیش از موعد مناسب بازارهای داخلی به مبادلات جهانی و جامعه تجارت جهانی نیز نگرانی خود درخصوص توان بالقوه چین برای اشباع بازارها با کلان های ارزان اعلام کرد. این مذاکرات طولانی توسط نخست وزیر چین، ژورونگجی به

عنوان " مذاکراتی که مانند در انتظار نشستن سفید شدن موی سیاه بود" تشریح شد. نقطه عطف در نوامبر ۱۹۹۹ بود که ایالات متحده و چین مقابله نامه تجاری به امضا رساندند و با اندک فاصله زمانی در کنگره امریکا به تصویب رسید. یکی از مشکلات دور مذاکراتی برای ورود چین به سازمان تجارت جهانی، و حتی رسیدن به تفاهم، مربوط به صنعت بیمه بود. جامعه بین الملل ارزش بالائی برای پیگیری گشایش بازارهای بیمه در چین قائل بود که شامل تسهیل فرایند صدور مجوز فعالیت و کاهش محدودیت های عملیاتی می شد. موضوع کلیدی دیگر، نیاز به ایجاد تعادل بین تعداد مجوز های قابل صدور به بیمه گران ایالات متحده و اتحادیه اروپایی و حتی کشورهای اروپایی بود. این امور در طی مذاکرات به مشکلات اساسی تبدیل شد و بدین ترتیب صنعت بیمه پیکان سیاسی چین برای ورود به سازمان تجارت جهانی گردید.

لانگ یونگتو، به عنوان مذاکره کننده اصلی و نماینده چین، در خاتمه مذاکرات و قبول عضویت چین به رسانه ها اعلام کرد که: "صنعت بیمه همیشه مشکل ترین زمینه مذاکرات در کل فرایند مذاکرات بود. همچنین

افراد بسیاری از جمله خودم بدین ترتیب اهمیت این صنعت را درک کردیم " برای درک این که چرا صنعت بیمه چنین نقش کلیدی در فرایند ورود چین به سازمان تجارت جهانی ایفا کرد، شناخت توسعه تاریخ صنعت بیمه در این کشور حیاتی است.

بیمه در چین

صنعت بیمه چین در اوائل قرن نوزدهم به صورت یک تجارت ظاهر شد. اولین موسسه بیمه، شرکت بیمه کانتون، در ۱۸۰۵ توسط تجار انگلیسی و هندی مقیم جنوب چین تاسیس شد. بیمه گران خارجی تنها فعالان این بازار تا سال ۱۸۶۵ بودند و در آن سال اولین شرکت بیمه چین، شرکت بیمه ئی هه، در شانگهای تاسیس شد. شرکت ئی هه تحت فشار رقابت، دوامی نیافت. اولین شرکت بیمه چینی که تاثیر به سزایی بر کل صنعت داشت، اداره بیمه تجاری نام گرفت که در سال ۱۸۷۵ در شانگهای تاسیس شد و شرکتی بود که بر بیمه های دریایی متمرکز گردید. از ۱۸۶۵ تا ۱۹۱۲ سی و پنج شرکت بیمه چینی تاسیس شدند که شامل ۲۷ شرکت بیمه اموال و اشخاص و ۸ شرکت بیمه عمر بود، اما در ۱۹۱۴ بیست و شش شرکت از این ۳۵ شرکت ورشکست شدند

تا آن زمان ۱۴۸ شرکت بیمه خارجی از طریق شعب خود یا نمایندگان چینی در بازار بیمه چین بیمه نامه صادر می کردند. طبق آمار اعلام شده در نشریه سالانه آماری بیمه چین در سال ۱۹۹۹، بیمه گران خارجی تقریباً ۸۰ بازار را در آن هنگام در دست داشتند. جنگ اول جهانی توسعه تجارت بیمه گران خارجی را محدود نمود و بدین ترتیب بیمه گران چینی توسعه یافتند. از ۱۹۱۲ تا ۱۹۲۵، سی و نه شرکت بیمه چینی تاسیس شد که اغلب در شانگهای به ثبت رسیدند. طی جنگ جهانی دوم شرکت های بیمه به عنوان ابزار سوداگری مالی با هدف جمع آوری سرمایه های کوچک قرار گرفتند، چون گزینه سرمایه گذاری های کسبه کوچک محدود بود. این منجر به ایجاد دوره ای پررونق و طولانی در صنعت بیمه شد. از ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۳، نود و هفت شرکت بیمه جدید چینی در شانگهای تاسیس شدند. تا ۱۹۴۸ تعداد کل شرکت های بیمه به ۲۴۱ شرکت بالغ شد، که شامل ۱۷۸ بیمه گر چینی و ۶۳ بیمه گر خارجی بود. شانگهای به عنوان پرجمعیت ترین و توسعه یافته ترین شهر، محل تولد صنعت بیمه چین شد و همیشه در صحنه رقابت بیمه حضور داشته است. جالب توجه این

که در ۱۹۹۲، شانگهای اولین شهر بعد از تأسیس جمهوری خلق چین در سال ۱۹۴۹ بود که بازار بیمه خود را به جهان باز کرد. بعد از این صنعت بیمه چین وارد دوره ای خیره کننده شد و از نوسان های خلق نظام سوسیالیستی نوین بهره گرفت. در ۱۹۴۹، شرکت بیمه خلق چین از ادغام شرکت های بیمه داخلی تأسیس شد و انحصار کل صنعت بیمه داخلی را در دست گرفت. کلیه بیمه گران خارجی طی هفت سال بعد از کشور اخراج شدند. با این همه، بعد از برقراری "نظام سوسیالیستی نوین" که با هدف ارائه تأمین اجتماعی "ز گهواره تا گور" برای همه افراد تأسیس شده بود، بیمه به عنوان تجارتی غیر لازم مطرح شد.

در نتیجه، تمام عملیات بیمه گری به غیر از بیمه های بین المللی و بیمه های هوانوردی طی اجلاس مالی ملی و وهان در سال ۱۹۵۸ منحل شدند. دولت چین تنها به حفظ شرکت بیمه خلق چین به عنوان عرضه کننده خدمات به خارجی ها اکتفا نمود، اما کم کم این شرکت تجدید ساختار کرد و به اداره ای کوچک در بانک خلق چین، تبدیل گردید. بقیه فعالیت های بیمه بین المللی توسط اداره دولتی دیگری و نه یک موجودیت مستقل حقوقی

مدیریت می شد. این وضعیت برای ۲۱ سال ادامه یافت، تا اینکه دنگ شیائوپینگ سیاست "اصلاح و بازکردن نظام" را در ۱۹۷۹ مطرح کرد و بر اساس آن مجموعه ای اصلاحات با هدف رشد اقتصادی را دنبال نمود. اصلاح ساختار شبکه های تجاری، استخدام کارکنان جدید و توسعه بازار طی سه سال بعد رخ داد تا این که شرکت بیمه خلق چین در ۱۹۸۲ استقلال خود را بازیافت و بانک خلق چین صرفاً به امر نظارت بر آن گمارده شد. اولین اجلاس بیمه ملی، که به میزبانی بانک خلق چین و با حضور مقامات دولتی مرتبط با صنعت بیمه، نیز در ۱۹۷۹ برگزار شد. این دو گام نشانه توسعه صنعت بیمه "اسروزی" در چین بود. همانند بسیاری از نهادهای مالی چینی، شرکت بیمه خلق چین به عنوان سازمانی برای مدیریت دولتی سازماندهی شد. این شرکت تا سطوح شعبه تجهیز شد و از سطح ملی به سطح استانی و شهری و حتی شهرستانی شکل کاملاً دولتی گرفت. این الگو بر اساس تقاضای بازار شکل نگرفت، بلکه بر اساس الگوی مدیریت دولتی سامان یافت. این ساختار منجر به بروز ناکارآمدی و مشکلات نظارت داخلی بود، اما از مزیت های آن وجود مسیرهای توزیع

متکثر بود که امکان رقابت با دیگر بیمه گران به خصوص بیمه گران خارجی را فراهم می کرد که بعد از عضویت چین در سازمان تجارت جهانی وارد کشور شده بودند.

وضعیت انحصاری در یک بازار، آن هم از سوی شرکتی دولتی در نهایت در سال ۱۹۸۸ شکسته شد و شرکت سهامی بیمه "پینگ آن" در شنژن تاسیس گردید. شنژن اولین شهر چین بود که به عنوان منطقه ویژه اقتصادی در چین توسط دنگ شیائپینگ تاسیس شد. گروه بین المللی آمریکائی اولین شرکت بیمه خارجی بود که فعالیت هایش در فضای جدید چین آغاز شد. از ۱۹۸۸ تا ۱۹۹۶ هجده شرکت سهامی جدید وارد بازار رو به رشد شد که شامل ۹ شرکت داخلی و ۹ شرکت بیمه خارجی بود. گروه بین المللی آمریکائی خم ۴ شعبه تاسیس کرد. ورود این گروه به معنی گشایش راه برای ورود به بازاری بود که برای ۴۳ سال - از ۱۹۴۹ به بعد - بسته بود. که این امر و رویکردی نو برای ارائه خدمات بیمه بود. با صدور مجوز فعالیت برای این گروه، دولت چین شروع به بازکردن بازار خود کرد. در ۱۹۹۶، شرکت بیمه خلق چین تحت عنوان شرکت مادر موسوم به گروه شرکت

بیمه خلق چین که دارای سه زیر مجموعه مستقل (اموال، عمر و اتکائی) بود شرکت گرفت. نظریه رسمی اعلام شده برای این تجدید ساختار جداسازی فعالیت های بیمه عمر از بیمه های اموال مطابق با قانون جدید بیمه چین بود که از اول اکتبر ۱۹۹۵ به اجرا گذاشته شد.

نظارت های سخت و متمرکز بر عملیات منجر به شکست این سازمان جدید از طریق از بین رفتن نظارت داخلی موثر فعالیت های مالی شرکت، عملیات تجاری و مدیریت نیروی انسانی شد. ارتباطات مالی بین شعبه های مختلف شرکت بیمه خلق چین تا دو سال بعد که شرکت منحل شد، مبادله نگردیده بود. در عین حال، برخی بیمه گران داخلی فرصت یافتند تا به سرعت توسعه یافته و سهم بازار را به دست آورند. تاسیس هیئت نظارت بیمه چین در نوامبر ۱۹۹۸، به علاوه الزام های مذاکرات ورود به سازمان تجارت جهانی و فشار جامعه بیمه بین المللی منجر به پیگیری دولت چین در تسریع صدور مجوز های جدید شد. در اوائل ۲۰۰۲، بیست و دو مجوز تاسیس و فعالیت از ۱۱ کشور مختلف به علاوه ۵ مجوز برای گروه آمریکائی و ۲ مجوز تاسیس شعب برای رویال و

شده کل حق بیمه دریافتی در سال ۲۰۰۰ به ۱۹/۲۷ میلیارد دلار رسید که ۱۴/۵ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشت. دارائی های شرکت های بیمه چینی در سال ۲۰۰۰ به ۴۰/۷۴ میلیارد دلار یا ۳۷/۵ درصد بیمه های اموال و مسئولیت بود که ۱۴/۸ درصد نسبت به سال قبل رشد داشت. درآمد بیمه های عمر با ۱۴/۴ درصد افزایش به ۱۲/۰۵ میلیارد دلار رسید که معادل ۶۲/۵ درصد کل درآمدها از حق بیمه است. روند حق بیمه طی دهه ۱۹۹۰ میلادی در شکل ۳ نشان داده شده است.

برآورد می شود کل درآمد حاصل از حق بیمه ها در سال ۲۰۰۱ به بیش از ۲۰ میلیارد و تا سال ۲۰۰۵ به ۳۳/۸۲ میلیارد دلار برسد. در صورت رسیدن به این سطح، ۲/۳ درصد از ارزش تولید ناخالص داخلی چین با میانگین سرانه ای معادل ۲۷/۷۸ دلار سال به دست خواهد آمد. هرچند بیمه های اموال و مسئولیت و بیمه های عمر به صورت چشم گیری رشد داشته اند، حق بیمه های عمر با سرعت بیشتری افزایش داشته و از ۱۹۹۷ به بعد از حق بیمه های اموال و مسئولیت فزونی یافته است. بازار بیمه عمر چین به این

سان (انگلیس) و آکسا (فرانسه) داده شد. از این بین، ۷ مجوز برای بیمه گران اموال و اشخاص و ۱۵ مجوز برای بیمه گران عمر صادر شد. هشت بیمه گر فعالیت خود را در چین شروع نموده اند که اغلب در شانگهای مستقر هستند. ۵ بیمه گر امریکایی دارای مجوز فعالیت در شانگهای شروع به کار کرده است. زمانی که چین در نوامبر ۲۰۰۱ به عضویت سازمان تجارت جهانی پذیرفته شد، ۳۱ شرکت در این کشور بیمه نامه صادر می نمودند که از بین آنان ۱۴ شرکت محلی و ۱۷ شرکت خارجی بود. از این ۳۱ شرکت، ۱۵ شرکت بیمه گر اموال و اشخاص، ۱۳ بیمه گر عمر، یک بیمه گر اتکایی و ۲ بیمه گر عمومی هستند. از این بین ۱۶ بیمه گر خارجی هستند که شامل ۶ شعبه گروه امریکائی و ۲ شعبه بیمه "مینگ آن" می باشند. سیزده بیمه گر خارجی دیگر در شرف شروع فعالیت های خود هستند.

بعد از تجدید ساختار شرکت بیمه خلق چین در ۱۹۸۲ و رفع انحصار از طریق تاسیس شرکت های سهامی (در ۱۹۸۸) و ورود بیمه گران چینی در ۱۹۹۲، بازار بیمه چین با نرخ بسیار چشم گیر ۱۰ الی ۱۵ درصد در سال رشد کرده است. طبق آمار رسمی منتشر

علت جذابتر شده که این کشور جمعیت زیادی دارد. شرکت های دولتی اصلاح شد و مشارکت های مدنی رشد داشته اند. از آنجا که دولت بیمه عمر، بیمه اشخاص یا دیگر مزایای مشابهی برای کارکنان مشارکت های مدنی در نظر نمی گیرد، این افراد بازار مناسبی برای این نوع پوشش ها ایجاد می نمایند. همچنین تجارت بیمه های عمر خود، از تجارتي صرفا با هدف شرکت های تجاری به تجاری با هدف همزمان این شرکت ها و افراد حقیقی تبدیل شده است. این رویکرد با معرفی فروش بیمه به افراد حقیقی از طریق گروه آمریکائی شروع شد. یکی از مزایای قابل توجه مجاز نمودن فعالیت بیمه گران خارجی در بازار این است که ایشان رویکردهای نوینی با خود به ارمغان می آورند که مثال فوق یکی از این موارد است. بازار بیمه های اموال و مسئولیت نیز مانند گذشته قوی باقی مانده و این قوت را می توان ناشی از شفاف عمل کردن شرکت ها، افزایش آگاهی مدیران شرکت های دولتی نسبت به اهمیت بیمه، سرمایه گذاری خارجی در مناطق کرانه شرقی چین، افزایش مصرف خودرو و منازل مسکونی دانست.

به رغم نرخ رشد قابل توجه حق بیمه ها، کل بازار بیمه چین هنوز در ابتدای راه قرار دارد چون محصولات عرضه شده محدودند، مدیریت شرکت های بیمه کم تجربه هستند، و آگاهی عمومی نسبت به بیمه اندک می باشد. دو شاخص مرسوم برای ارزیابی بازار بیمه که برای سنجش سطح توسعه صنعت بیمه وجود دارند، تراکم بیمه و نفوذ بیمه می باشند که هنوز در مقایسه چین با بازارهای توسعه یافته بسیار پایین هستند. نفوذ بیمه نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی کشور است. در کشورهای توسعه یافته، تقریبا ۳ تا ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی معمولا برای بیمه های اموال و مسئولیت و ۴/۸ درصد آن برای بیمه های عمر محاسبه می شود. چنان که در شکل ۴ نشان داده شده است، رشد تراکم بیمه (۱۹۹۹-۱۹۹۴) و شکل ۵، رشد ضریب نفوذ بیمه (۱۹۹۹-۱۹۹۴)، صنعت بیمه هنوز فقط بخشی اندک از اقتصاد چین محسوب می شود و کمتر از ۲ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور است.

پیش بینی می شود به دلایل اجتماعی و حقوقی چین بازار جذاب تری برای بیمه گران باشد. تقاضا برای بیمه به توسعه اقتصادی گره

خورده است. اقتصادی رو به رشد مانند چین رشد منابع سرمایه ای و دارایی ها را به دنبال دارد که الزام به حفظ این دارایی ها از طریق بیمه را ضروری می سازد. همچنین، بهبود سطح زندگی و اصلاح نظام درمانی و رفاهی منجر به افزایش تقاضا برای بیمه های عمر می شود. دولت چین به دنبال آن است تا به دلیل جمعیت زیاد و مستهلک شدن شرکت های دولتی، نظام قدیمی تامین اجتماعی خود را اصلاح کند. دولت بخشی از مسئولیت های سنگین خود را که مبتنی بر سیاست تامین اجتماعی "از گهواره تا گور" است را جابه جا می نماید. هزینه های تامین چنین امنیتی برای جمعیت رو به مسن شدن، به علاوه تاثیر سیاست یک فرزند برای هر خانواده بسیار بالاست. اصلاح شرکت های دولتی فرصت های بیشتر و انگیزه های بالایی برای تامین بیمه تجاری به وجود می آورد.

یکی از گام های مهم در تلاش های چین برای توسعه بازار بیمه توسعه نیافته آن، ایجاد چارچوب های مناسب قانونی برای صنعت بیمه است که از طریق تاسیس دستگاه های نظارتی و ایجاد شالوده های حقوقی ممکن شده است. قبل از ۱۹۹۸، اداره بیمه مسئولیت نظارت را بر

عهده داشت. با این همه، طی این دوره بانک مرکزی مسئولیت نظارت بر بازار بیمه را ایفا می نمود. در نتیجه، اهمیت بالقوه صنعت بیمه در اقتصاد ملی همیشه تحت الشعاع نقش صنعت بانکداری قرار می گرفت. در ۱۹۹۸، ضمن روبرو شدن با مشکلات بازار، با این نیت که فعالیت های صنایع مالی تشدید گردد، دولت چین تصمیم گرفت تا مقررات مالی را به سه دسته اصلی بانکداری، سهام و بیمه تقسیم کند. بدین ترتیب هیئت نظارت بر بیمه چین دستگاه نظارت بر بیمه های چین شد.

"مقررات قراردادهای بیمه اموال مصوب ۱۹۸۳" و "مقررات موقت مدیریت بنگاه های بیمه مورخ ۱۹۸۵" اولین اقدام های حقوقی مربوط به بیمه ها بود. "قانون موقت مدیریت بنگاه های بیمه با سرمایه گذاری خارجی در شانگهای مورخ ۱۹۹۲" اولین قانون در مورد بیمه گران خارجی بود. قوانین مصوب ۱۹۹۲ چنان تدوین شدند که ورود گروه آمریکائی به چین را ممکن سازند. "قانون بیمه چین" که مدت ها انتظار آن می رفت، در اول اکتبر ۱۹۹۵ نافذ شد. این قانون مبنای حقوقی برای عملیات بیمه گری است که در ابتدا، توسعه بازار بیمه را ممکن ساخت اما بعد ها برخی

مواد آن به عنوان سد رشد بیمه شناخته شد. تجارت در چین منجر به چالش‌ها و فرصت‌های متعدد می‌شود. همانند دیگر صنایع چین، صنعت بیمه با مشکلات فراوانی روبه‌رو است چون اقتصاد از اقتصاد برنامه‌ریزی شده متمرکز به اقتصاد بازار تغییر می‌کند. چالش‌های اصلی شامل موارد ذیل می‌باشند:

- کمبود نیروی انسانی مجرب در بیمه به ویژه در امور مالی، علوم اکچوئری و بازاریابی.
- فضای حقوقی که سابقه طولانی ندارد.
- عدم توازن جغرافیایی در عرضه و تقاضا مبتنی بر توزیع جغرافیایی رقابت
- محدودیت سرمایه‌گذاری و بازارهای نابالغ سرمایه که بازگشت سرمایه به‌القوه را محدود ساخته و می‌تواند برای بیمه‌گران مخاطرات قابل توجهی در رابطه با سرمایه‌گذاری به دنبال آورد.
- پایین بودن سطح آگاهی عمومی در خصوص مزایای بیمه

با توجه به این مشکلات و رشد سریع بازار، نظام نظارت بر بیمه چین در جایگاه حساسی قرار گرفته است. معمولاً مسئولیت‌های اصلی دستگاه‌های نظارت بر بیمه‌ها بر خلاف

بازارهای توسعه یافته، ایجاد مقررات لازم و نظارت به منظور جلوگیری از ورشکستگی شرکت‌هاست. با این همه دلیل اصلی ایجاد هیئت نظارت بر بیمه چین تقویت قانونی بیمه بود. چالش ایجاد تعادل بین منافع بیمه‌های دولتی که بیش از ۷۰ درصد بازار را در دست داشتند و مصرف‌کنندگان که ممکن است دولتی یا خصوصی باشند، چالش قابل توجهی بود. با توجه به این که نیمی از کارکنان هیئت نظارت از گروه بیمه‌های خلق چین انتخاب شده بودند، تضاد منافع به سادگی به وجود می‌آمد. به رغم این مشکلات، تاسیس هیئت نظارت جایگاه صنعت بیمه در اقتصاد ملی را ارتقا بخشید و دستگاه نظارت بر بیمه‌ها تقویت شده و فرصت‌های نوینی در بازار به وجود آورد. کلیه محصولات جدید قبل از عرضه باید توسط هیئت نظارت تایید شوند، کلیه نقل و انتقالات سهام قبل از اجرا باید به تایید هیئت نظارت برسند و هرگونه تغییر در تخصیص سرمایه‌گذاری‌ها نیز باید از قبل به تایید این هیئت رسیده باشد. توسعه محصولات جدید، توزیع بیمه‌نامه‌ها در مناطق جغرافیایی مختلف و انتصاب مدیران ارشد معمولاً موضوعی داخلی برای شرکت‌ها محسوب می‌شود، اما در

چین تمام این افعال باید با حضور هیئت نظارت انجام شود.

هیئت نظارت به غیر از ثبت در همه استان ها شعبه دارد. این شعبه بخشی از دفتر مرکزی مستقر در پکن محسوب می شوند و مسئول نظارت بر اجرای قوانین و مقررات محلی می باشند. در اوائل توسعه بازار چین شبکه نظارتی وسیعی شاید لازم باشد. اما این ساختار بعد از ورود به سازمان تجارت جهانی به شدت تحت فشار قرار خواهد گرفت، تحت چنین شرائطی توانمندی دستگاه های نظارتی برای توسعه صنعت عملکرد مدیران توسعه منابع انسانی و راهبردهای بازار بیمه گران حیاتی است. یکی از موارد عمده از ۱۹۹۹ این بود که هیئت نظارت با هدف ایجاد انقلابی در بیمه های عمر محصولی طراحی کرد و بیمه گران را تحت فشار قرار داد تا محصولاتی که از نوع پس انداز داشتند به محصولات مرتبط با سرمایه گذاری خود مرتبط نمایند. با مشاهده اثر مالی کاهش نرخ بهره بر کلیه عملیات بیمه گران حاضر در بازار، دستگاه نظارت توانست نسبت به توقف عرضه بیمه هایی که منجر به ریسک قابل توجه و جابجائی محصولات مرتبط با سرمایه گذاری بود از سوی بیمه گران

محلی اقدام نماید. نتیجه امر این که از بین تمام بیمه گران عمر در بازار چین تنها بازار آسیا است که چنین محصولاتی قبل از سال ۲۰۰۰ در آن عرضه شد. این نمونه ای از نقش فراتر دستگاه نظارت بیمه در این کشور نسبت به سایر کشورهاست

طی مذاکرات عضویت چین در سازمان تجارت جهانی، دولت ها و صنعت بیمه ایالات متحده و اتحاد اروپائی نگرانی خود پیرامون ساختار بازار بیمه ای که در چین شکل می گرفت، اعلام کردند. هنگامی که در دهه ۱۹۸۰ برای اولین مرتبه بازارهای بیمه چینی باز شد، شکل بیمه نامه ها و نظام بازار، هر دو مبتنی بر ساختار ژاپنی بود. در مقایسه اکنون دستگاه نظارتی چین نمایندگانی به اروپا و ایالات متحده اعزام نمود تا در مورد رویکرد نظارتی بیمه مهارتهایی بیاموزند. همچنین شرکت های داخلی تشویق شدند تا به انتخاب طراحی محصولاتی از شرکت های امریکایی و اروپایی اقدام کنند. به عنوان مثال، هیئت شرکت بیمه جان هنگاک را تشویق کرد تا در دانشگاه های چین نسبت به تاسیس مرکز علوم اکچوئری امریکایی شمالی اقدام کند. این هیئت همچنین کارکنان خود را به بیمه استاندارد

لایف انگلیس اعزام کرد تا در مورد علوم اکچوئری بیاموزند و بتوانند خود نسبت به طراحی آزمون های اکچوئری در چین اقدام نمایند. نشانه دیگر جهانی سازی بازار بیمه چین این بود که در ابتدا تصمیم گرفته شد کدام کشورها مجوز حضور در این بازار را داشته باشند و سپس از هر کشور یک یا دو شرکت را گزینش کردند. ضمن ایجاد تنوع در بازار، این راهبرد اجازه می دهد تا صنعت و ظهور بیمه از فناوری ها و تجارب مختلف بهره گیرد ضمن آن که امکان بهره گیری پیشینه سیاسی هم فراهم شده است.

سازمان تجارت جهانی برای صنعت بیمه چین

چه معنایی دارد؟

با برآورد نرخ رشد سالانه حق بیمه ای معادل ۱۲ درصد تا سال ۲۰۰۵ جمعیتی بیش از ۱/۳ میلیارد نفر و رشد تولید ناخالص داخلی ۸ درصد، صنعت بیمه چین بازاری عظیم را پیش رو دارد.

شرکت های بیمه آمریکایی میلیون ها دلار برای ترغیب دولت با هدف فشار برای صدور مجوز فعالیت در چین هزینه کرده اند. به عنوان بخشی از اصلاحات اقتصادی، دولت چین مجوز دسترسی محدود به بازارهای

نوظهور بیمه خود را در ۱۹۹۲ با ورود گروه آمریکایی به شانگهای آغاز نمود. با این همه، شرایط مورد نظر هیئت نظارت برای تایید فعالیت در چین، الزام های ویژه دولت های محلی برای صدور مجوز فعالیت، سرعت اندک تصویب قانون بیمه های عمومی و بروز مواردی در حمایت از شرکت های داخلی سرعت ورود بیمه های خارجی به چین را کند نمود. حتی برای شرکتهای خوش شانسی که مجوز ورود داشتند، محدودیت های مربوط به حوزه جغرافیایی عملیات، محصولات بیمه قابل صدور و انتخاب شرکا توسعه کار را کندتر نمود.

ترکیب این سه عامل بازار بالقوه محدودیت های ورود و کندی صدور مجوز فعالیت منجر به این امر شد که بیمه به یکی از نکات مهم بحث ورود چین به سازمان تجارت تبدیل شود.

در مذاکرات دو طرفه بین چین و ایالات متحده که منجر به مبادله تفاهم نامه نوامبر ۱۹۹۹ گردید، بیمه نقشی مهم ایفا کرد. تفاهم های مشخصی که انجام شده عبارت بودند از کشور چین ورود شرکت های بیمه خارجی برای فعالیت در شانگهای و گوانگژو را محدود می نماید. طبق این تفاهم نامه:

● **محدودیت های جغرافیایی:** چین به شرکت های (بیمه گر) اموال و حوادث اجازه می دهد تا به محض عضویت ریسک های عمده در سطح کشور را تقبل نمایند و هرگونه محدودیت عملیاتی مبتنی بر جغرافیا را حداکثر طی سه سال حذف کنند.

● **محدوده:** چین حجم فعالیت های بیمه گران خارجی را توسعه داد که شامل بیمه بازنشستگی، درمانی و گروهی که حدود ۸۵ درصد از کل حق بیمه های برآورد شده طی ۵ سال آینده است.

● **انتخاب اصلح:** چین توافق می کند تا فقط بر اساس انتخاب اصلح مجوز فعالیت صادر کند و الزام های موفقیت در آزمون های اقتصادی یا محدودیت های کیفی بر تعداد مجوز های قابل صدور را برقرار ننماید.

● **سرمایه گذاری:** چین توافق می کند که مجوز مالکیت تا ۵۰ درصد بیمه های عمر را صادر کند. بیمه گران عمر اکنون می توانند شرکت های خود را در مشارکت های مدنی انتخاب نمایند. برای بیمه های غیر عمر چین مجوز تاسیس شعبه ۵۱ درصد مالکیت را به محض عضویت (در سازمان تجارت جهانی) صادر خواهد کرد و حداکثر طی ۲ سال امکان

تاسیس شرکت های زیر مجموعه با ۱۰۰ درصد مالکیت شرکت مادر را به وجود خواهد آورد. به محض عضویت در سازمان تجارت جهانی امکان فعالیت های بیمه اتکایی بدون محدودیت و با ۱۰۰ درصد مالکیت خارجی به وجود خواهد آمد. ایالات متحده با درخواست چین مبنی بر محدودیت مشارکت سرمایه ای خارجی در بیمه های عمر در سطح ۵۰ درصد موافقت کرد و چین نیز موافقت نمود تا در تسریع چشم گیر در حذف محدودیت های جغرافیایی عملیات بیمه گری طی چند سال اول بکوشد.

تعهدات چین از طریق سازمان تجارت جهانی که مرتبط با صنعت بیمه است، بر چهار نکته تمرکز دارد: شفاف سازی قواعد صدور مجوز، حذف محدودیت های جغرافیایی، توسعه محدوده محصولات و تعیین مالکیت سرمایه برای سرمایه گذاران خارجی. هر یک از این نکات به دقت توضیح داده می شود.

تعهد چین برای صدور مجوز فعالیت بر اساس انتخاب اصلح، بدون هرگونه آزمون های اقتصادی یا محدودیت ها در خصوص تعداد مجوزهای قابل صدور، دغدغه اصلی تمام بیمه گران خارجی است. "انتخاب اصلح" بدان

معنی است که فرایندی شفاف و عواملی ملموس برای همه متقاضیان اعمال می شوند و مبنای ملیت تعیین کننده نخواهد بود. الزام های اصلی برای یک متقاضی حائز شرایط شامل ۳۰ سال تجربه، مجموعه دارایی هائی معادل ۵ میلیارد دلار و تاریخچه حضور در چین به مدت ۲ سال می باشد. عدم اعمال " الزام های موفقیت در آزمون های اقتصادی" بدان معنی است که هر کشور عضو نمی تواند حتی به دلیل آثار منفی حضور شرکت خارجی بر شرکت های داخلی مجوز فعالیت صادر نکنند. بدون "محدودیت های کیفی" بدان معنی است که هیچ محدودیتی بر تعداد مجوزهای قابل صدور اعمال نمی شود.

عبارت بدون " الزام های موفقیت در آزمون های اقتصادی" عبارتی کاملا فنی است که در تفاهم نامه دیده می شود و می تواند در آینده منجر به بروز مشکلاتی شود. چنین عهدی با توجه به سابقه گزینش اتفاقی و سیاسی شرکت ها، اطمینان سرمایه گذاران خارجی را افزایش می دهد.

همچنین در این تفاهم نامه پیش بینی شده که محدودیت های جغرافیایی حذف شوند. هرچند ۱۸ شرکت بیمه خارجی امروز در بازار

چین حاضرند، کمتر از ۵ درصد سهم بازار توسط این شرکت ها به دست آمده است. این سهم اندک از بازار بیشتر نتیجه محدودیت های محدوده های جغرافیایی مشخص و محدود شدن محصولات بیمه ای است. قبل از عضویت چین در سازمان تجارت جهانی، فقط شانگهای، گوانگژو، شنژن، فوشان و دالیان برای فعالیت بیمه گران خارجی آزاد بودند. تقریباً همه شرکت های داخلی شعبی در شانگهای دارند، شنژن منطقه ویژه اقتصادی جدیدی است که جمعیتی محدود دارد، فوشان شهری کوچک در جنوب گوانگژو است، دالیان شهری است که در مذاکرات چین و ژاپن از آن نام برده شده است. مطابق با تعهدات چین در سازمان تجارت جهانی، به محض عضویت، بیمه گران خارجی و کارگزاران می توانند برای ارائه خدمات خود در شهرهای شانگهای، گوانگژو، دالیان، شنژن و فوشان حاضر شوند. ظرف دو سال بعد از عضویت چین، بیمه گران خارجی و کارگزاران بیمه مجاز خواهند بود تا خدماتشان را در شهرهای پکن، چنگدو، چونگکینگ، فوژو، سوژو، شیامن، نینگبو، شنیانگ، ووهان، و تیانجین عرضه کنند. سه سال بعد از عضویت چین، هیچ نوع محدودیت جغرافیایی اعمال

نخواهد شد. هرچند مناطق جدیدی که برای فعالیت باز شده اند به نظر جذاب می رسند، بهره وری فرایند تایید می تواند گلوگاه و ابزار کنترلی برای دستگاه های نظارتی چین با هدف محدود کردن آزاد سازی باشد.

نمونه ای جالب از این فرایند هنگامی رخ داد که بیمه سان لایف کانادا هنگام درخواست فعالیت برای مشارکت مدنی با بیمه عمر تیانجین که مجوز فعالیتش در سال ۱۹۹۹ صادر شده بود، با مقاومت روبرو شد.

نکته سومی که در این تفاهم نام مطرح شد توسعه محصولات بود. در حال حاضر، بیمه های قابل صدور توسط بیمه گران خارجی به شدت محدود می باشند.

بیمه گران اموال - مسئولیت خارجی فقط مجاز به تقبل ریسک های سرمایه گذاران خارجی هستند و بیمه گران عمر خارجی هم فقط امکان فروش بیمه های انفرادی داشته و از فروش بیمه عمر گروهی یا انواع دیگر بیمه ها مانند بیمه های درمان، بازنشستگی و پس انداز سالانه نمی شوند.

طبق تفاهم نام نهایی، به محض عضویت چین در سازمان تجارت جهانی، اجازه صدور بیمه نام های جامع (master policies) و

بیمه ریسک های تجاری عمده صادر می شود. بیمه گران اموال - مسئولیت خارجی مجاز خواهند بود تا شرکت های چینی را در خارج از چین بیمه کنند و یا بیمه های اموال صادر نمایند، بیمه های مسئولیت مرتبط و بیمه های اعتباری شرکت های خارجی حاضر در چین نیز ظرف مدت دو سال بعد از عضویت چین امکان پذیر خواهند شد.

بیمه گران اموال - مسئولیت مجاز خواهند بود تا بیمه های انفرادی به اتباع خارجی و چینی صادر کنند و ظرف سه سال بعد از عضویت، بیمه گران خارجی مجاز خواهند بود تا بیمه های درمان، بیمه های گروهی و بیمه های پس انداز / بازنشستگی برای خارجیان و اتباع چین صادر نمایند. دولت چین در تلاش است تا بازار بیمه های اتکایی را نیز توسعه بخشد، در حالی که فعلا تنها یک شرکت بیمه اتکایی دولتی وجود دارد. به محض عضویت، بیمه گران خارجی مجاز خواهند بود تا خدمات بیمه های اتکایی برای بیمه های اموال مسئولیت را به عنوان شعبه، مشارکت مدنی یا شرکت زیر مجموعه با مالکیت کامل خارجی بدون هرگونه محدودیت فعالیت جغرافیایی یا کیفی در رابطه با تعداد مجوز های فعالیت

عرضه کنند. مقررات فعلی بیمه الزام می کند تا تمام بیمه گران اموال - مسئولیت ۲۰ درصد از حق بیمه های خود را با شرکت بیمه اتکایی چین بیمه نمایند. این الزام به مرور در طی چهار سال بعد از عضویت چین در سازمان تجارت جهانی کاهش خواهد یافت و حذف می شود. هرچند این تفاهم با بندهای ۱۰۱، ۱۰۲ و ۱۰۳ قانون بیمه چین در تناقض قرار دارد، مقرر شده که قانون فوری اصلاح شود.

آخرین و مهم ترین بخش از تعهدات چین در سازمان تجارت جهانی تعیین شکل رابطه شرکت هایی است که با سرمایه گذاری خارجی تاسیس شده اند. مطابق با این تفاهم، بیمه گران اموال- مسئولیت مجاز خواهند بود تا نسبت به تاسیس شعبه یا تشکل مشارکت های مدنی با ۵۱ درصد مالکیت خارجی اقدام نمایند. ظرف دو سال بعد از عضویت چین، بیمه گران خارجی اموال- مسئولیت مجاز خواهند بود تا شرکت های زیر مجموعه با مالکیت کامل ثبت کنند (به عنوان مثال، هیچ محدودیتی در مورد شکل ثبت شرکت اعمال نخواهد شد). به محض عضویت، بیمه گران عمر خارجی مجاز خواهند بود تا ۵۰ درصد مالکیت مشارکت های مدنی با طرفی که خود انتخاب می کنند. تاسیس

نمایند. شرکای این مشارکت های مدنی با آزادی روابط خود در طی دوره مشارکت مذاکره و تفاهم خواهند کرد برای فعالیت کارگزاران بیمه برای ریسک های تجاری، بیمه های دریائی بین المللی، بیمه های هوانوردی و باربری و اتکایی به محض عضویت چین مجوز تاسیس مشارکت های مدنی با حداکثر ۵۰ درصد مالکیت خارجی صادر خواهند شد. ظرف سه سال بعد از عضویت چین، سهم سرمایه های خارجی می تواند به ۵۱ درصد افزایش یابد و طی ۵ سال بعد از عضویت این کشور، مجوز تاسیس شرکت های زیر مجموعه با ۱۰۰ درصد مالکیت خارجی صادر می شود. هیچ محدودیتی برای مالکیت خارجی در رابطه با خدمات کارگزاری دیگر وجود نخواهد داشت. یکی از آزاد سازی های مهم این خواهد بود که بیمه گران عمر خارجی اکنون می توانند شرکای مشارکت های مدنی خود را انتخاب کنند (در گذشته شریک ایشان بر ایشان مشخص می شد) و شرکت های بیمه اموال- مسئولیت هم نیاز به شریک نخواهند داشت.

یکی از عوامل موثر بر کل فرایند مذاکره بین ایالات متحده، اتحادیه اروپایی و چین شامل

نقش گروه آمریکایی بود که یکی از بیمه گران عمده امریکا است. در واقع چین زادگاه این گروه است چون کورنیلپوس و اندراستار کیه یک تاجر جوان امریکایی بود در ۱۹۱۹ در شانگهای شرکت بیمه گران آسیایی امریکایی را تاسیس کرد و برخی بیمه های دریایی و حریق را برای شرکت های آمریکایی به فروش رساند. بعد ها او شرکت بیمه عمر آسیا را تاسیس کرد تا برای اتباع چینی بیمه عمر صادر کند و فعالیت های خود را در آسیا توسعه دهد. تمام شرکت های بیمه خارجی، از جمله دو شرکت فوق، بعد از ۱۹۴۹ از چین اخراج شدند. گروه آمریکایی در دهه ۱۹۷۰ تلاش های خود را برای ورود به بازار چین دوباره آغاز کرد. مدیر عامل این شرکت، موریس گرین برگ، تلاش کرد تا روابط دو کشور بهبود یابند. علاوه بر این، گروه آمریکایی قبول کرد تا هرگونه سود عملیاتی خود را حداقل برای ۱۰ سال از کشور خارج ننماید.

گروه آمریکایی موفق ترین شرکت خارجی چین شد. این شرکت اولین مجوز خود را در ۱۹۹۲ به دست آورد و اکنون شرکت های بیمه ای با ۱۰۰ درصد مالکیت در زمینه های بیمه های عمر و اموال مسئولیت در شانگهای،

گوانگژو، شنژن، و فوشان دارد که بدین ترتیب تنها شرکت خارجی با چنین مجوز هایی است. ایالات متحده و اتحادیه اروپایی در مورد شرایط چین برای عضویت در سازمان تجارت جهانی با یکدیگر اختلاف هایی داشتند. چون گروه آمریکایی تنها شرکتی بود که می توانست شعب بیمه های عمر با مالکیت کامل را تاسیس نماید. در حال حاضر، دو شرکت اروپایی و یک شرکت کانادایی با ۵۰ درصد مالکیت در بیمه های عمر فعالیت می کنند، مطابق با برنامه زمانبندی خدمات در چین سقف مالکیت ۵۰ درصد برای کلیه شرکت های بیمه عمر در نظر گرفته شده است اما ایالات متحده تلاش کرده تا با فشار بر چین به شرکت هایی که قبلا در این کشور حاضر بودند.

اجازه تاسیس شعب بر اساس ساختار قبلی سرمایه را اخذ کند. اما اتحادیه اروپایی در مقابل این تلاش ها مقاومت کرد و اصرار ورزید که هر شعبه جدید باید مطابق با محدودیت های سرمایه مندرج در برنامه زمانبندی خدمات در این کشور باشد. همچنین درک متفاوتی از "بند پدربزرگ" منجر به مشکلاتی در مذاکرات شد. طبق این بند، در قوانین جدید، هرگونه محدودیت قانونی جدید

آینده

ورود چین به سازمان تجارت جهانی آثار عمیقی بر توسعه صنعت بیمه خواهد داشت. علاوه بر این، تبعات این امر بر اساس ساختارهای مختلف شرکت های بیمه متفاوت خواهد بود. در بین شرکت های بیمه داخلی، شرکت های تحت مالکیت دولت با رقابت شدیدی روبرو می شوند که ناشی از حذف حمایت غیر رسمی دولت می باشد. شرکت های بیمه دولتی اصلاح در ترکیب سهامداران را تسریع خواهند کرد و سهام شرکت های دولتی را وارد بورس می شوند. سهام شرکت بیمه خلق چین، که بیمه گر اموال مسئولیت با توان مالی بالایی محسوب می شود، به زودی در بازار بورس عرضه می شود. وضعیت روبه وخامت مالی ناشی از مسائل مربوط به مدیریت دارایی ها و تعهدات می تواند به تجدید ساختار و اصلاح شرکت بیمه عمر چین منتهی شود. تعهدات چین در سازمان تجارت جهانی مبنی بر باز کردن بازار بیمه های اتکائی منجر به این امر می شود که شرکت بیمه اتکایی چین با بازاری رقابتی روبرو شود و از درآمدهای ثابتی که طبق قانون بیمه بدست می آورد، محروم گردد. برای شرکت های

را از اشخاص حقیقی یا حقوقی که قبلا از چنین محدودیتی برخوردار نبودند، بر می دارد.

به عنوان مثال، اگر قانونی معلمان را ملزم کند که مجوز تدریس اخذ نمایند، این قانون می تواند با درج بند پدربزرگ برای معلمان که در حال حاضر مشغول به کارند، این الزام را حذف کند. نحوه برخورد با گروه آمریکایی، آخرین مانعی بود که در مذاکرات عضویت چین در سازمان تجارت جهانی ظاهر شد. این مشکل با اضافه کردن یادداشتی به تفاهم نامه که در آن تمام شرکت ها مطابق با مقررات کامله الوداد که هسته اصلی سازمان تجارت جهانی است، رفع شد. در این یادداشت آمده است که "هرگونه مجوز صادره برای بیمه گران خارجی بعد از عضویت مطابق با شرایط کامله الوداد و نه مطابق با این برنامه زمانبندی است (که شامل سرمایه گذاری "پدربزرگ" در شعب، زیر شعب یا هر شکل حقوقی دیگر می باشد) و به همه متقاضیان خارجی خدمات هم داده خواهد شد." این واژگان هم مذاکره کنندگان را راضی کرد و منجر به تصویب عضویت چین در سازمان تجارت جهانی گردید.

سهامی داخلی، ورود چین به سازمان تجارت جهانی به شرکت هایی که آمادگی مناسبی دارند، به ویژه شرکت هایی که گام هایی برای اعمال قوانین بین المللی برداشته اند، فرصت های عادلانه، شفاف و مبتنی بر توسعه بازار را می دهد و در عین حال، برخی دیگر از شرکت ها تحت فشار شدید رقابت قرار می گیرند. از آنجا که به مرور امکان فعالیت در استان ها ممکن می شود و آزادی بیشتری برای شرکت های سهامی داخلی برای گشایش شعب به وجود می آید، ممکن است برخی شرکت های بیمه کوچک داخلی به صورت اتحادیه های تجاری در آمده و با مشاع کردن امکاناتش در مناطق جغرافیایی مختلف، توسعه کانال های توزیع و کاهش هزینه های عملیاتی فعالیت کنند. این اتحادیه های تجاری می توانند الگوی عملیاتی جدیدی در بازار بیمه باشند.

بر اساس وضعیت فعلی بازار بیمه چین، فضای قانونی بیمه و تعهد های مربوط به عضویت در سازمان تجارت جهانی، سرمایه گذاران خارجی در امور بیمه با شرایط زیر بعد از کسب مجوز فعالیت در چین روبرو خواهند شد.

شرکت های بیمه عمر خارجی باید

مطابق با تفاهم نامه تا ۵۰ درصد مالکیت در مشارکت های مدنی حاضر گردند. هرچند شرکت ها اکنون می توانند خود شریکشان را انتخاب کنند، هنوز یافتن یک شریک مناسب که بتواند توان مالی مشابه، توان مدیریت همگون و رابطه نزدیک با دولت محلی داشته باشد، مشکل است. طبق قوانین فعلی هر شعبه باید به صورت جداگانه ثبت شود. اگر برنامه های مشارکت مدنی شامل توسعه عملیات به دیگر نقاط جغرافیایی از طریق زیر شعب شود، دو شریک موظفند به صورت جداگانه سرمایه لازم را تامین کنند. اما با توجه به توان مالی شرکت های دولتی چینی، اغلب شرکت ها با فشارهای مالی محدود کننده سرمایه گذاری روبرو خواهند شد.

نتیجه نهایی این که سرمایه گذاران خارجی که علاقمند به توسعه کارشان از طریق تاسیس شعب هستند، اما شریکشان با محدودیت سرمایه روبرو می باشند، امکان توسعه کمتری می یابند. از آنجا که هیچ الزامی در مورد شریک شرکت های بیمه اعمال نمی شود، برخی بیمه گران خارجی ممکن است تلاش کنند تا با شرکت های غیر بیمه مانند شرکت های شیمیایی، نفتی، برق، یا دیگر

صنایع که توان مالی خوبی دارند مشارکت نمایند. با این همه، این نوع مشارکت ها منجر به بروز چالش های خاصی خواهد شد چون شریک چینی تجربه حرفه ای لازم در بیمه را ندارد.

یکی از گزینه های سرمایه گذاران خارجی برای سرمایه گذاری در صنعت بیمه چین این خواهد بود که سهمی در شرکت های داخلی داشته باشند. در حال حاضر، سهام هیچ شرکت بیمه داخلی در بورس معامله نمی شود، اما شرکت هایی مانند پینگ آن، تایکانگ و شین هوا سرمایه گذاران خارجی به عنوان سهامدار دارند. چند سالی است که شرکت های مورگان استانلی و گلدمن ساکس در شرکت بیمه پینگ آن سهامدارند. محدودیت موجود این است که هر یک از سرمایه گذاران خارجی فقط مجاز به داشتن ۵ درصد سهام در یک شرکت است و کل سهام خارجیان هم محدود به ۲۵ درصد شده است. این رویکرد برای سرمایه گذاری در بازار صنعت بیمه چین شامل محدودیت های مقررات فعلی نیز می باشد. در بند ۱۰۴ قانون بیمه چین آمده است که: "استفاده از منابع مالی شرکت بیمه محدود به سپرده گذاری بانکی،

مبادلات اوراق بهادار دولتی و غیر دولتی و دیگر اشکالی است که شورای استانی مشخص می نماید." این محدودیت مانع اصلی حقوقی برای سرمایه گذاری منابع مالی بیمه شد اما ممکن است به زودی این قانون اصلاح شود. طبق مقررات فعلی، شرکت های بیمه می توانند شرکت های وابسته سرمایه گذاری تاسیس کنند یا صندوق های مشاع تشکیل دهند تا گزینه های بالقوه سرمایه گذاری در آینده برای سرمایه گذاران خارجی وجود داشته باشد.

شرکت های بیمه داخلی، به ویژه شرکت های بیمه دولتی، شبکه توزیع وسیعی در خاک چین دارند. شرکتهای خارجی معمولاً از محصولات پیشرفته تر و توانمندی های مدیریتی حرفه ای برخوردارند. یک گزینه عملی سرمایه گذاری در بیمه های داخلی می تواند توسعه راهبرد اتحادیه های تجاری با هدف بهره گیری از این مزیت های نسبی باشد.

سازمانی که با چالش های عمده در دوره بعد از عضویت در سازمان تجارت جهانی روبرو است، سازمان نظارت بر بیمه است این سازمان باید شیوه های عملیاتی خود را با فضای جدید بازار تطبیق دهد. قاعده تجارت عادلانه امکان حمایت دستگاه های نظارتی از

ولگان کلیدی:

سازمان جهانی تجارت ، چین، بیمه

منبع:

Stephen P.D Arcy and Hui xia

Insurance and chinas Entry into WTO

university of Illinois

شرکت های داخلی، حتی شرکت های دولتی را کاهش می دهد. برخی ابزارهای قدیمی این دستگاه ها باید کنار نهاده شوند چون تمرکز نظارت بر عناصر دیگری از عملیات بیمه خواهد بود.

نتیجه گیری

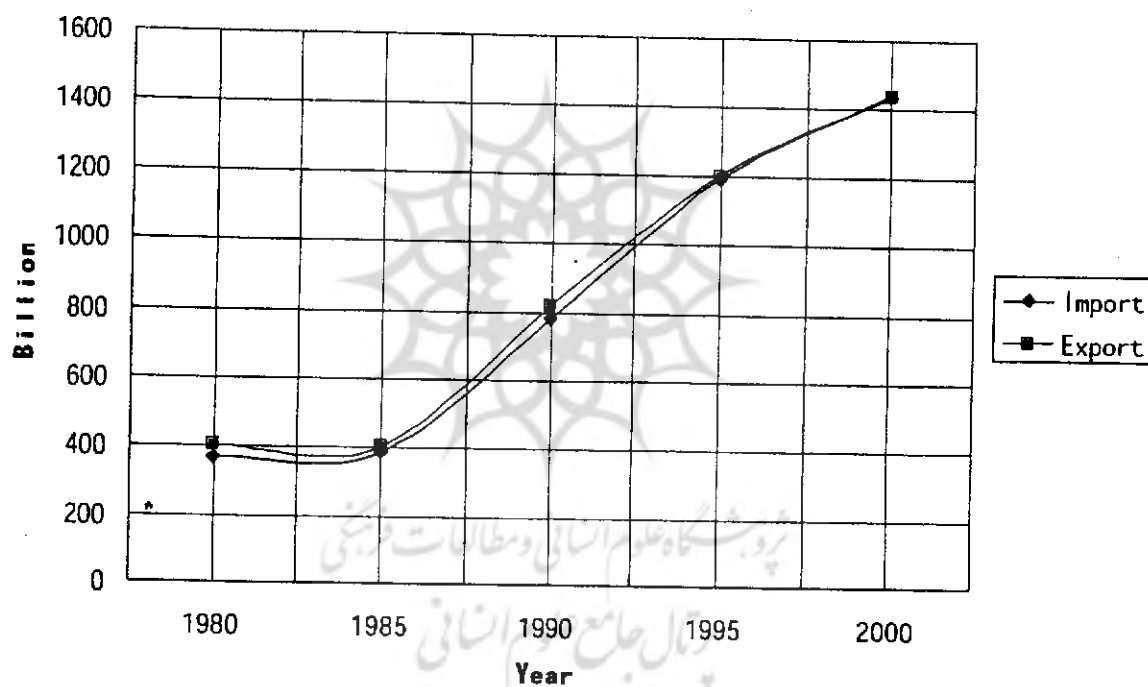
عضویت چین در سازمان تجارت جهانی یک سری تحولات اساسی در بازار رو به رشد به وجود می آورد. کاهش محدودیت های بازار بیمه باید مجموعه ای از محصولات جدید را برای اشخاص حقیقی و حقوقی در چین به ارمغان آورد و رشد و توسعه را ممکن سازد. فرصت های جدید برای بیمه گران خارجی از طریق مشارکت در این بازار رو به رشد ممکن است. اما این شرکت ها باید توجه خاصی به دقایق و ظرائف سیاست های حقوقی و عناصر خاص ساختار بازار این کشور داشته باشند. مخاطرات این بازار قابل توجه است، کما اینکه مسائل مربوط به بازارهای بیمه آخرین مواردی بودند که قبل از عضویت چین در سازمان تجارت جهانی به دست آمد. بیمه عنصری کلیدی برای آینده چین و شرکای تجاری این کشور محسوب می شود.

Table-1 Companies Approved to Write Insurance in China

Property-Liability	Life	Comprehensive/Reinsurance
PICC	China Life	Pacific
Xinjiang Jianshe Bintuan	Xin Hua (New China)	Ping An
HuaTai	TaiKang	
Sinosafe	Zhonghong	China Reinsurance
DaZhong	Pacific-Aetna	
YongAn	Allianz DaZhong	
TianAn	AXA-China Minmetals	
Tokio Marine-Shanghai	John Hancock-TianAn	
AIU-Shanghai	AIA-Shanghai	
AIU-Guangzhou	AIA-Guangzhou	
AIU-Shenzhen	AIA-Foshan	
AIU-Foshan	Prudential (UK)	
Royal and Sun –Shanghai	Colonial-China Life	
Winthur (Switzerland) –Shanghai	<i>Sun Life (Canada)</i>	
MinAn-Shanghai	<i>New York Life (US)</i>	
MinAn-Haikou	<i>MetLife (US)</i>	
Chubb-Shanghai	<i>TransAmerica(AGEON) (US)</i>	
<i>Allianz (Germany)</i>	<i>Generali (Italy)</i>	
<i>Gerling(Germany)</i>	<i>ING (Netherland)</i>	
<i>Japan (1)</i>	<i>CNP (France)</i>	
<i>Korean (1)</i>	<i>CGNU (UK)</i>	
	<i>AIG Branches</i>	

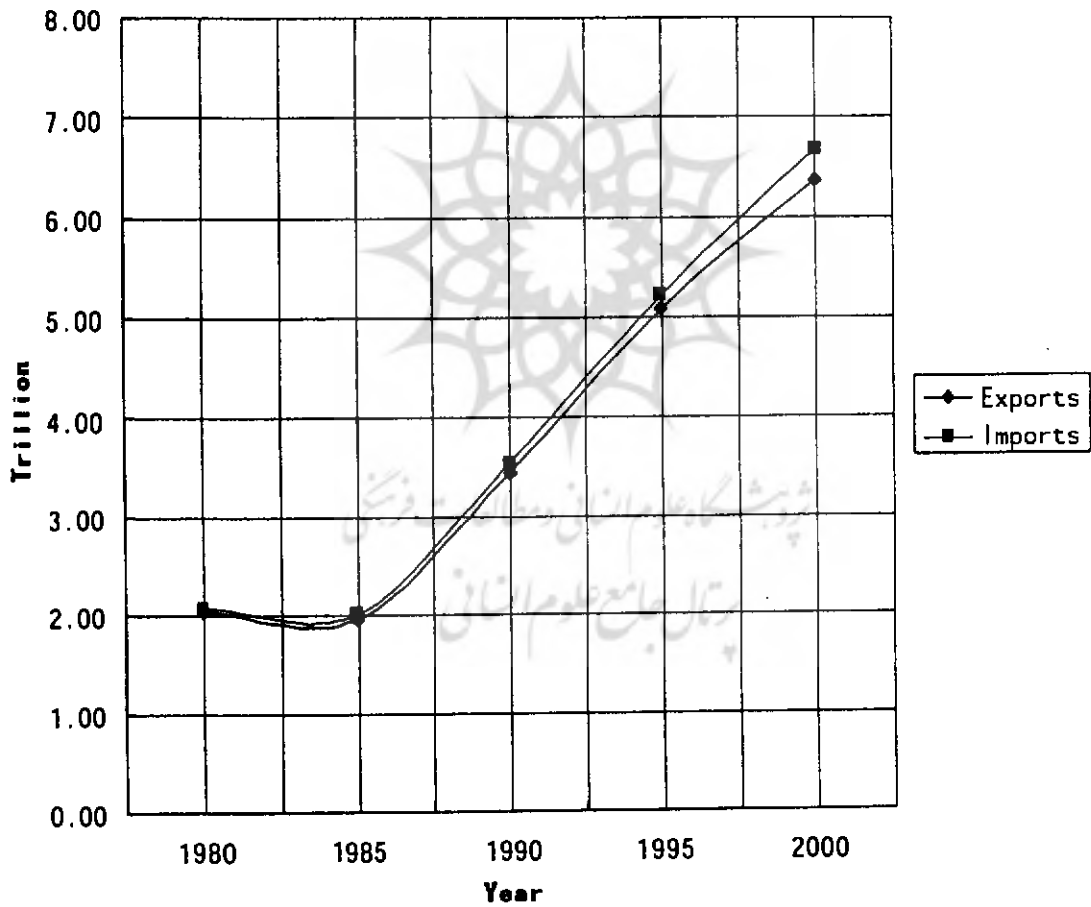
* Companies in italics are preparing to start business now.

Figure 1
World Trade-Commercial Service
(1980-2000)

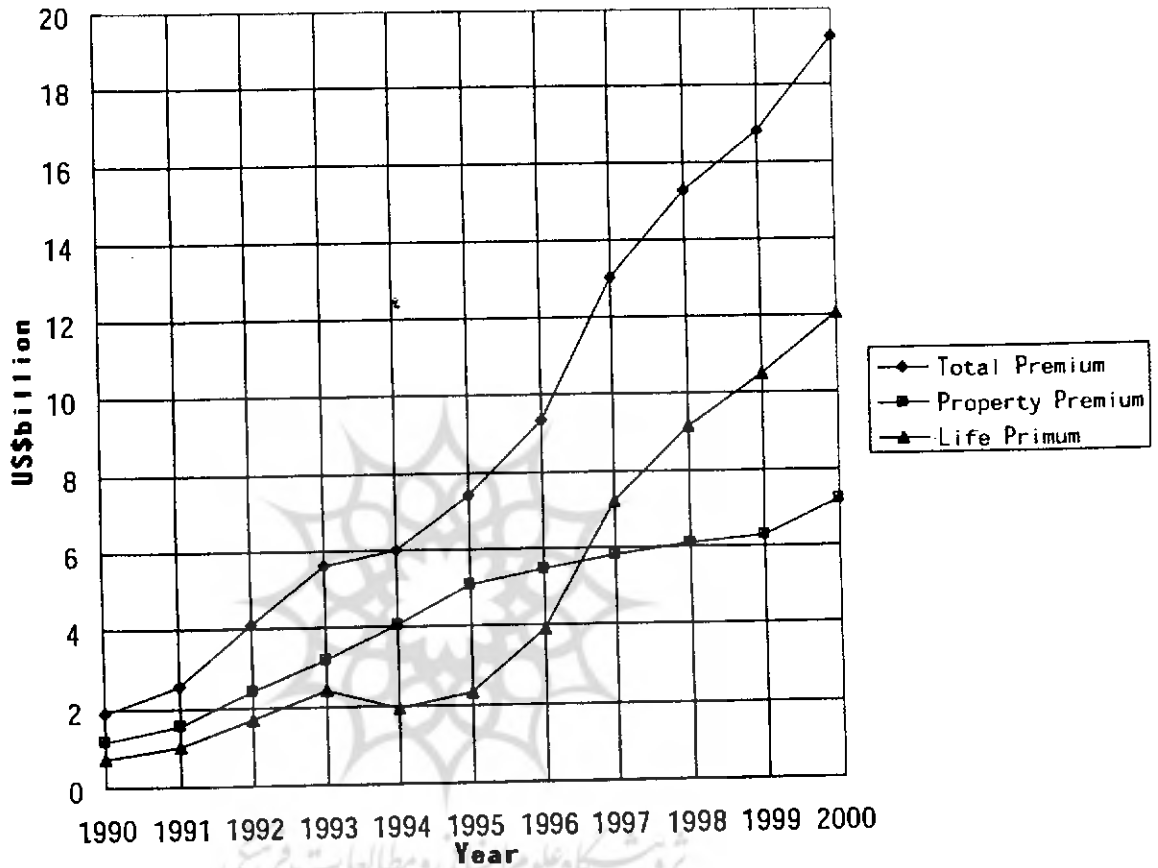
Data Source: www.WTO.org

Figure 2
World Trade-Merchandise
(1980-2000)

Data Source: www.WTO.org

Figure 3
Growth in Premium Income in China
(1990-2000)

Data Source:

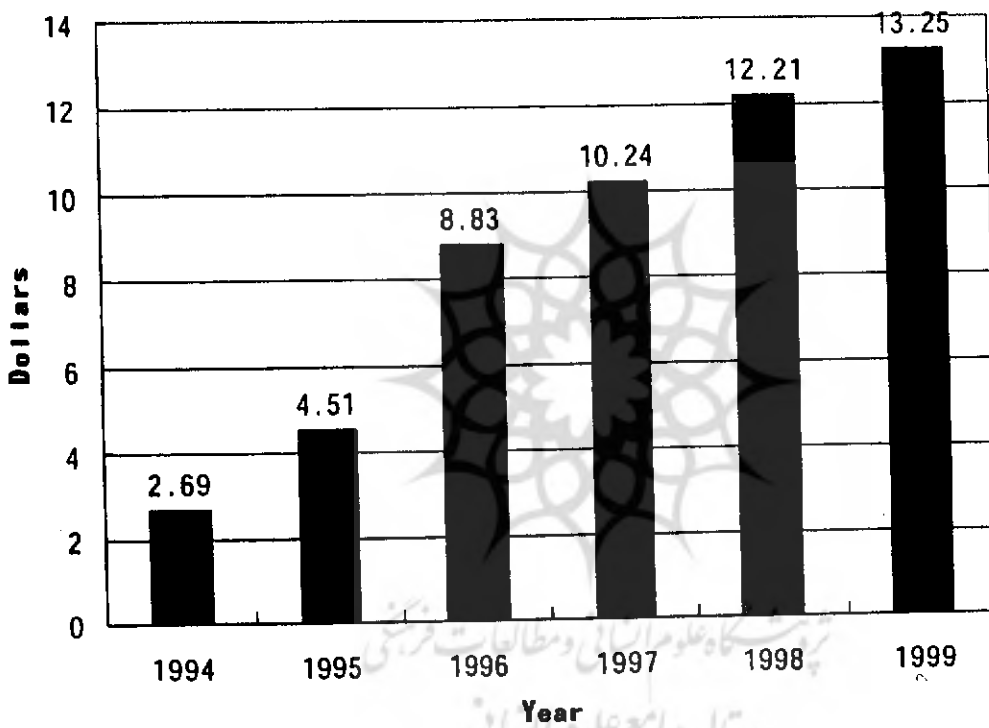
China Insurance Almanac (1999),

China Insurance Almanac (2000),

Jebson(2000),

www.circ.gov.cn

Figure 4
Growth of Insurance Density
(1994-1999)

Insurance Density= Written Premium/Population

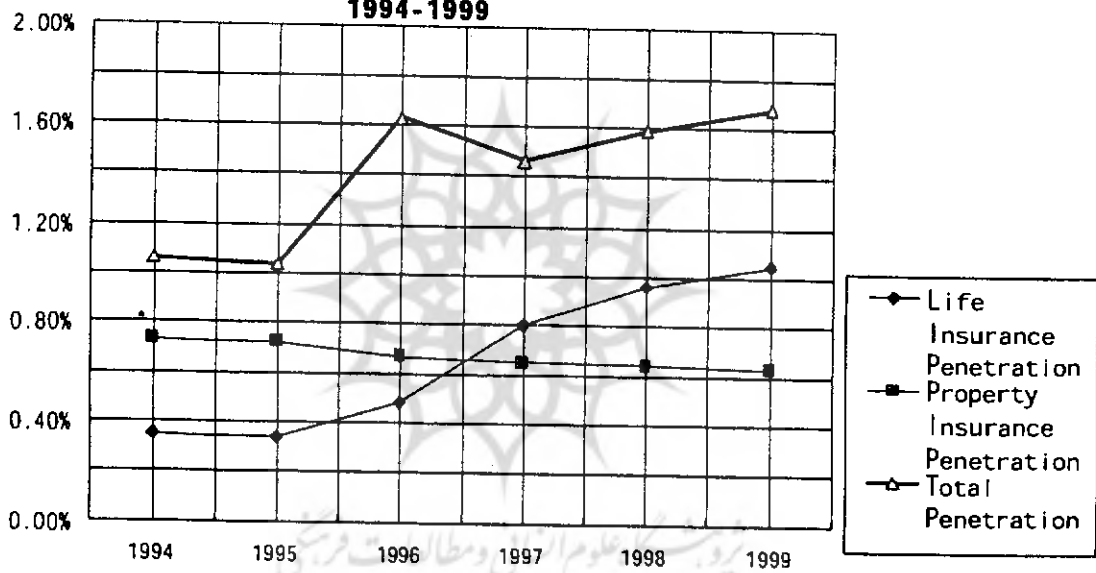
Data Source:

China Insurance Almanac (1999),

Jebson(2000),

www.circ.gov.cn

Figure 5
Growth of Insurance Penetration
1994-1999

Insurance Penetration = Written Premium/Gross Disposable Product

Data Source:

China Insurance Almanac (1999),

Jebson(2000),

www.circ.gov.cn